

Επίσης, η Υφυπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων κ. Ζέττα Μακρή θα απαντήσει στη δεύτερη με αριθμό **1861/10-3-2021 αναφορά** του κύκλου αναφορών - ερωτήσεων του Βουλευτή Ηρακλείου του Κινήματος Αλλαγής κ. Βασιλείου Κεγκερογλου προς την Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων, με θέμα: «Την καταγγελία του Εθνικού Συμβουλίου Διεκδίκησης των Οφειλών της Γερμανίας προς την Ελλάδα, σχετικά με το πρόγραμμα «MOG/μνήμες από την γερμανική κατοχή στην Ελλάδα»».

Κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Κυρία Πρόεδρε, το θέμα μας αφορά στην ιστορική μνήμη, αφορά στην εκπαίδευση και ταυτόχρονα, ένα εθνικό θέμα.

Με αφορμή την επιστολή-καταγγελία-ενημέρωση, όπως την ονομάζουν από το Εθνικό Συμβούλιο Διεκδίκησης των Οφειλών της Γερμανίας προς την Ελλάδα- η οποία απευθύνθηκε προς τον Πρόεδρο του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής, αλλά και προς την πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Παιδείας και σε εσάς προσωπικά, κατέθεσα αυτήν την αναφορά, γιατί θεωρώ ότι δεν έχει γίνει η ανάλογη προετοιμασία και δεν έχουν υπάρξει οι ασφαλιστικές εκείνες δικλίδες και οι προϋποθέσεις, ούτως ώστε το πρόγραμμα αυτό να μην υλοποιηθεί με τις σκοπιμότητες οι οποίες καταγγέλλονται και αφορούν στην επιδίωξη να ξαναγραφτεί η ιστορία της Κατοχής και κυρίως, η ιστορία της Αντίστασης.

Το πρόγραμμα χρηματοδοτείται, βεβαίως και από τη γερμανική κυβέρνηση, αλλά θα πρέπει να δούμε από ορισμένα παραδείγματα ότι δεν απηχεί την ιστορική πραγματικότητα. Για παράδειγμα, δεν αναφέρει κανένα από τα ολοκαυτώματα ούτε στην Κρήτη ούτε στην υπόλοιπη Ελλάδα στο χρονολόγιο της Κατοχής και μόνο αυτό δείχνει ότι προσπαθεί να κάνει ένα λίφτινγκ στα εγκλήματα και τις ωμότητες του Τρίτου Ράιχ, προκειμένου να ξαναγράψει την ιστορία.

Αυτό το οποίο ζητώ τώρα από εσάς, κυρία Υπουργέ, επειδή εμπλέκεται άμεσα το Υπουργείο Παιδείας, είναι, πρώτα από όλα, να κάνετε μια συνάντηση και μια ειλικρινή κουβέντα με το Συμβούλιο, το Εθνικό Συμβούλιο για τη Διεκδίκηση των Γερμανικών Οφειλών. Είναι ένας σοβαρός θεσμός που μπορεί να συμβάλει, ούτως ώστε πραγματικά να αποφευχθούν όλα όσα υπάρχουν ως κίνδυνοι και καταγγέλλονται ότι ήδη γίνονται.

Το δεύτερο είναι το εξής. Εάν ήδη έχετε προβεί σε κάποιες ενέργειες, εάν ήδη υπάρχουν ασφαλιστικές δικλίδες και εχέγγυα ότι δεν θα υπάρξει παραχάραξη της ιστορίας, να μας ενημερώσετε, γιατί αυτό το οποίο βλέπουμε εμείς ότι επιχειρείται είναι με το ξαναγράψιμο της ιστορίας να χαθεί η ιστορική μνήμη, να στρογγυλέψουν τα πράγματα και άρα και στο ζήτημα του αιτήματος και της διεκδίκησης των γερμανικών οφειλών να υπάρξουν αντεπιχειρήματα, μια και μέχρι τώρα η Γερμανία δεν έχει κάνει ούτε ένα βήμα σε σχέση με τη θέση που είχε από παλιά.

Σας ενημερώνω ότι, επειδή απευθύνθηκα και στο Υπουργείο Εξωτερικών, το Υπουργείο Εξωτερικών για το θέμα των γερμανικών οφειλών με λίγα λόγια είπε ότι η Ελλάδα δεν έχει ποτέ παραιτηθεί από τις διεκδικήσεις -είναι αυτό μια πάγια θέση της Ελλάδας- όμως, υπάρχει αυτή τη στιγμή αυτή η εξέλιξη την οποία φοβούμαι, εάν έχουν και στο παραμικρό βάση όλα όσα καταγγέλλονται, ότι πραγματικά θα ανατρέψουν πολλά από τα δικά μας επιχειρήματα, βεβαίως με διαστρέβλωση της αλήθειας και της πραγματικότητας.

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε.

Ορίστε, κυρία Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΖΕΤΤΑ ΜΑΚΡΗ (Υφυπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων): Σας ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε, για την ερώτηση. Βεβαίως συμφωνούμε ότι ποτέ δεν παραιτήθηκε η Ελλάδα από τις διεκδικήσεις. Άλλωστε από πιο αρμόδια χείλη από τα δικά μου έχει ειπωθεί και σε εσάς τον ίδιο.

Σας αναφέρω, λοιπόν, σε απάντηση της αναφοράς σας ότι το έργο με τίτλο: «Μνήμες από την Κατοχή στην Ελλάδα» -MOG είναι τα αρχικά- είναι μια νεότευκτη δίγλωσση ψηφιακή εκπαιδευτική πλατφόρμα που δημιουργήθηκε στο πλαίσιο του έργου προφορικής ιστορίας «Memories of the Occupation in Greece», από ομάδα Ελλήνων και Γερμανών επιστημόνων, με στόχο την αξιοποίησή της στη σχολική εκπαίδευση.

Ο στόχος: Το πρόγραμμα εφαρμόζεται ήδη στο Center für Digitale Systeme του Freien Universität Berlin, δηλαδή στο Ελεύθερο Πανεπιστήμιο του Βερολίνου. Στη διαμόρφωση της δίγλωσσης, στην

ελληνική και γερμανική γλώσσα, ψηφιακής πλατφόρμας συμμετέχουν από τη γερμανική πλευρά, το Υπουργείο Εξωτερικών της Γερμανίας, το Ελεύθερο Πανεπιστήμιο του Βερολίνου, το ίδρυμα «Μνήμη, Ευθύνη και Μέλλον» και από την ελληνική πλευρά, το Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών και το Ίδρυμα «Σταύρος Νιάρχος».

Πρόκειται, δηλαδή, κύριε συνάδελφε, για δημιουργία τρίτων φορέων. Η εκπαιδευτική πλατφόρμα «Μνήμες από την Κατοχή στην Ελλάδα» περιλαμβάνει τη συλλογή και την αρχειοθέτηση ενενήντα τριών μαρτυριών για τη γερμανική κατοχή στη χώρα μας και επιδιώκει την καταγραφή και τη διάδοση πληροφοριών για την καταστροφική αυτή περίοδο της σύγχρονης ευρωπαϊκής, αλλά και ελληνικής ιστορίας.

Οι ομάδες των μαρτύρων είναι θύματα αντιποίνων και σφαγών σε μαρτυρικούς τόπους, επιζώντες βομβαρδισμών, μέλη αντιστασιακών οργανώσεων, Εβραίοι επιζώντες του Ολοκαυτώματος, κρατούμενοι στρατοπέδων συγκέντρωσης και άνθρωποι που βίωσαν με διαφορετικούς τρόπους την τραγική ιστορική περίοδο και μπορούν να καταθέσουν την προσωπική τους εμπειρία μέσω του προφορικού λόγου.

Στις μαρτυρίες αυτές η γερμανική κατοχή προσεγγίζεται βιωματικά και από την προφορική κατάθεση των εμπειριών των προσώπων που συμμετέχουν και αφηγούνται τα πραγματικά περιστατικά.

Ωστόσο η ιστορική προσέγγιση ενός γεγονότος, πολύ περισσότερο ενός σύνθετου ιστορικού φαινομένου όπως είναι η γερμανική κατοχή και οι συνέπειές της, προκαλεί επιστημονικό διάλογο, απαιτεί κριτική διερεύνηση και νηφάλιο λόγο. Οι συνεντεύξεις είναι ένα σημαντικό μέρος προκειμένου οι προσωπικές ιστορίες να αποτελέσουν μια εναλλακτική πηγή πληροφόρησης, το ίδιο και τα συναισθήματα, τα προσωπικά κίνητρα, οι αντιλήψεις των ανθρώπων που, υπό άλλες συνθήκες, θα παρέμεναν άφωνοι.

Γι' αυτό, ο ιστορικός που επιδιώκει να αντλήσει μαρτυρίες από προσωπικές συνεντεύξεις φροντίζει να μην παρασυρθεί σε λανθασμένες εκτιμήσεις και αναζητεί επιπλέον τεκμήρια για να τις διασταυρώσει και να τις επικυρώσει. Η προφορική ιστορία είναι μόνο μια μορφή των σύγχρονων τάσεων της ιστοριογραφίας, μια πτυχή της ιστορικής έρευνας, αποτελεί τον αντίποδα της κοινωνικής και πολιτικής ιστοριογραφίας, των μεγάλων ιστοριογραφικών μονογραφιών και προσεγγίζει το παρελθόν μέσω των μικρών αφηγήσεων. Οι εκπρόσωποι της μικροϊστορίας μεταθέτουν τον προβληματισμό από τις πολυπληθείς ομάδες και το μεγάλο στο τοπικό, το ατομικό και τις λεπτομέρειες.

Ωστόσο, πρέπει εδώ να αναφέρω ότι μέχρι σήμερα δεν έχει υποβληθεί κανένα αίτημα έγκρισης της εκπαιδευτικής πλατφόρμας «Μνήμες από την Κατοχή στην Ελλάδα», ως εκπαιδευτικού εργαλείου στα ελληνικά σχολεία. Κατά συνέπεια, δεν έχει προκύψει και αξιολόγησή της από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής, ώστε αξιοποιούμενο επίσημα το υλικό της και αξιολογούμενο, να αξιοποιηθεί εν συνεχεία από τους εκπαιδευτικούς, τους μαθητές και τις μαθήτριες των ελληνικών σχολείων. Οποιοσδήποτε φορέας πέρα από την ελληνική Κυβέρνηση και το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων έχει τη δυνατότητα στο πλαίσιο της δημοκρατίας και της ελεύθερης διακίνησης των ιδεών να δημιουργεί εκπαιδευτικό υλικό, αλλά αυτό δεν συνεπάγεται ότι αυτοδικαίως αποτελεί και κατάλληλο εκπαιδευτικό εργαλείο, ώστε να αξιοποιηθεί στην εκπαιδευτική διαδικασία των ελληνικών σχολείων, χωρίς προγενεστέρως να έχει αξιολογηθεί και να έχει υποβληθεί αντίστοιχο αίτημα έγκρισης προς το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων.

Θα συνεχίσω στη δευτερολογία μου.

Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Και εγώ, κυρία Υπουργέ, σας ευχαριστώ.

Κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κυρία Υπουργέ, κατ' αρχάς, είναι θετικό ότι δεν έχει υπάρξει καμμία επίσημη έγκριση και καμμία επίσημη υιοθέτηση όλων αυτών που γίνονται.

Βεβαίως, το πρόγραμμα επιχειρεί από μόνο του να δείξει ότι γίνεται και υπό την αιγίδα, με τη γενικότερη έννοια, της επίσημης πολιτείας. Οποιοσδήποτε ερευνητής, οποιοσδήποτε ιστορικός ή άλλος έχει την ελευθερία, μέσα στα πλαίσια του δημοκρατικού μας πολιτεύματος, να γράφει, να αναπτύξει και να πει την άποψή του για τα γεγονότα, προκειμένου να κριθεί.

Αυτό το οποίο εμείς λέμε είναι να μην χρησιμοποιηθούν οι μαθητές και το εκπαιδευτικό σύστημα για το ξαναγράψιμο της ιστορίας, γιατί η ιστορία του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, της Κατοχής και της Αντίστασης και των συνεπειών τους έχει ήδη καταγραφεί και επαρκέστατα τεκμηριωθεί. Επιμέρους γεγονότα ή επιμέρους ιστορίες φυσικά και έχουν την αξία τους, αλλά ένα είναι δεδομένο, ότι η Ελλάδα πλέον και με την ομόφωνη σχεδόν απόφαση της Βουλής έχει προσδιορίσει και το κομμάτι που αφορά τις υποχρεώσεις της Γερμανίας. Και η ιστορία έχει καταγραφεί και η ζημιά που έκανε το Τρίτο Ράιχ στην Ελλάδα έχει καταγραφεί.

Η μάχη για την ιστορική μνήμη και η διεκδίκηση των γερμανικών οφειλών δεν είναι παράλληλες διαδικασίες και ανεξάρτητες. Πάνε μαζί. Αυτό πρέπει να το έχει η Κυβέρνηση κατά νου, γι' αυτό απευθύνθηκα και στα δύο Υπουργεία.

Θα πρέπει να πω ότι το τελευταίο διάστημα υπήρξε μια κρίσιμη και μεγάλη αρνητική εξέλιξη. Πριν τις εκλογές του Ιουλίου του 2019 η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ εν κρυπτώ πήγε και υπέγραψε μια συμφωνία για την ίδρυση του Ελληνογερμανικού Ιδρύματος Νεολαίας που υπό άλλες προϋποθέσεις θα ήταν μια θετική εξέλιξη. Υπό ποιες προϋποθέσεις; Να έχει κάνει και η Γερμανία ένα βήμα προς την κατεύθυνση αποκατάστασης και εκπλήρωσης των υποχρεώσεών της, που δεν το έχει κάνει. Δυστυχώς και η Κυβέρνηση που ήρθε μετά τον Ιούλιο νομοθέτησε αυτό το «Ελληνογερμανικό». Συνδυασμός το πρόγραμμα «ΜΟΓ» για την ιστορική μνήμη για να ξαναγράψουν την ιστορία.

Η εκδίκαση ενδεχομένως σε ένα διεθνές δικαστήριο της υπόθεσης των γερμανικών οφειλών θα έχει πλέον κάποια ντοκουμέντα που θα λένε: «Μα, δεν είναι ακριβώς έτσι τα πράγματα που τα είπε η Βουλή των Ελλήνων, διότι ένα, δύο, τρία, έχουμε και το εκπαιδευτικό πρόγραμμα που είχε αυτά τα αποτελέσματα». Είναι ένα ολόκληρο σενάριο της γερμανικής κυβέρνησης να ξαναγραφτεί η ιστορία μέσα από τη διείσδυση στο εκπαιδευτικό μας σύστημα, να ανατραπούν τεκμηριωμένα στοιχεία. Δεν το φοβόμαστε, διότι τα στοιχεία είναι ατράνταχτα, οι ζωές που χάθηκαν το ίδιο, η ιστορία είναι καταγεγραμμένη και δεν μπορούν να την αμαυρώσουν, αλλά δυστυχώς πάντα βρίσκουν κάποιους πρόθυμους.

Θα σας καταθέσω ένα δημοσίευμα με τίτλο «Η παραχάραξη της ιστορίας ως εκπαιδευτική μέθοδος!» -γιατί δεν έχω χρόνο να αναπτύξω παραπάνω-, το οποίο δημοσιεύτηκε σε εφημερίδα της Κρήτης.

Και βέβαια οφείλω να αναφερθώ σε άλλο ένα «ανδραγάθημα» του ΣΥΡΙΖΑ.

Ο ΣΥΡΙΖΑ, λοιπόν, διά του κυρίου καθηγητή Αντώνη Λιάκου, μέλους της Πολιτικής Γραμματείας του Κόμματος της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, έρχεται ως πρόθυμος να συμβάλει σε αυτήν την προσπάθεια που κάνει η Γερμανία και λέει το εξής ανιστόρητο, ότι η διεκδίκηση των γερμανικών οφειλών απονευρώνει την ιστορική μνήμη. Κύριε καθηγητά, κύριε Λιάκο, κύριε Τσίπρα, το αντίστροφο ισχύει. Η απονεύρωση της ιστορικής μνήμης δυστυχώς αναιρεί τη διεκδίκηση των γερμανικών οφειλών και οφείλετε, κύριε Τσίπρα, να τον μαζέψετε τον κ. Λιάκο.

Γι' αυτό, κυρία Υπουργέ, επειδή υπάρχουν πρόθυμοι και από πολλές πλευρές βάλλεται αυτή η υπόθεση της διεκδίκησης των γερμανικών οφειλών που άπτεται και της ιστορίας μας αλλά και της αξιοπρέπειας του ελληνικού λαού παρακαλώ να κάνετε μία συνάντηση με το Εθνικό Συμβούλιο, να θέσουν και αυτοί τα πράγματα που έχουν υπ' όψιν τους και ελπίζω ότι θα υπάρξουν τα εχέγγυα για να μην παρεκτραπεί όλη αυτή η ιστορία.

Σας ευχαριστώ.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Βασίλειος Κεγκέρογλου καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Και εγώ, κύριε συνάδελφε.

Κυρία Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

ΖΕΤΤΑ ΜΑΚΡΗ (Υφυπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων): Κύριε συνάδελφε, σας διαβεβαιώ ότι την προτροπή σας θα την μεταφέρω στην Υπουργό. Δεν θα απαντήσω βεβαίως σε όσα επισημάνατε για την πολιτική του ΣΥΡΙΖΑ.

Σε ό,τι αφορά την Κυβέρνηση του Κυριάκου Μητσοτάκη της οποίας έχω και την τιμή να είμαι μέλος, η προθυμία ξεκινά και εξαντλείται στο να γίνεται αποτύπωση των ιστορικών γεγονότων με ακρίβεια, χωρίς παραχάραξη και χωρίς διαστρέβλωση. Θέλω να σας πω ότι στα δικά μας τα σχολεία, στα

ελληνικά σχολεία, η διδασκαλία του μαθήματος της ιστορίας και της περιόδου της γερμανικής κατοχής στη χώρα μας επιτυγχάνεται ήδη μέσω των εν ισχύι προγραμμάτων σπουδών ιστορίας και των εγκεκριμένων σχολικών εγχειριδίων, τα οποία συντείνουν στην καλλιέργεια της ιστορικής συνείδησης και στην αποτροπή παραχάραξης της συλλογικής ιστορικής μνήμης των Ελλήνων.

Τα νέα προγράμματα θα είναι εμπλουτισμένα με πρόσθετο ψηφιοποιημένο εκπαιδευτικό υλικό που θα καλύπτει την περίοδο της γερμανικής κατοχής στην Ελλάδα και θα περιλαμβάνει μελέτες έγκριτων Ελλήνων ιστορικών. Το έργο της διαμόρφωσης των προγραμμάτων σπουδών του μαθήματος της Ιστορίας το έχει ήδη αναλάβει μια ομάδα επιστημόνων όλων των βαθμίδων της εκπαίδευσης, οι οποίοι έχουν επιλεγεί σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπονται στο πλαίσιο της πράξης «Αναβάθμιση των προγραμμάτων σπουδών και δημιουργία εκπαιδευτικού υλικού πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης» καθώς και της πράξης «Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στα προγράμματα σπουδών και το εκπαιδευτικό υλικό πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης». Οι επιστήμονες αυτοί θα διαμορφώσουν τα προγράμματα σπουδών με επιστημονικά κριτήρια και μετά την έγκρισή τους θα ακολουθήσει η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών και η πιλοτική εφαρμογή τους σε σχολικές μονάδες πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας. Η διαδικασία θα ολοκληρωθεί με τη συγγραφή των σχολικών βιβλίων Ιστορίας βάσει των νέων προγραμμάτων σπουδών.

Θα σας επισημάνω σε πολύ αδρές γραμμές τις σημαντικές μεταρρυθμίσεις στις οποίες το Υπουργείο μας έδωσε προτεραιότητα και επιτάχυνε τις διαδικασίες για την υλοποίηση σύγχρονων εκπαιδευτικών μεθόδων, αλλάζοντας τη φιλοσοφία της εκπαίδευσης. Είναι η αναμόρφωση και επικαιροποίηση τετρακοσίων πενήντα τριών αναλυτικών προγραμμάτων σπουδών στη γενική και επαγγελματική εκπαίδευση, πολλά εκ των οποίων είχαν να επικαιροποιηθούν από το 1998. Είναι τα νέα εγχειρίδια, η βιβλιοθήκη ψηφιακού υλικού, οι εναλλακτικοί τρόποι αξιολόγησης των μαθητών που είναι κομβικά χαρακτηριστικά για την επιχειρούμενη μεταρρυθμιστική εκπαιδευτική προσπάθεια, είναι τα εργαστήρια δεξιοτήτων που θα εφαρμοστούν γενικά μετά από την πιλοτική εφαρμογή τους στο σχολικό έτος 2021-2022 και σωρεία νέων εκπαιδευτικών ψηφιακών εργαλείων που είναι στη διάθεση της εκπαιδευτικής κοινότητας, όπως και ψηφιοποιημένο εκπαιδευτικό υλικό και ψηφιακά αποθετήρια.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Σοφία Σακοράφα): Και εγώ σας ευχαριστώ, κυρία Υπουργέ.